паперова копія оригіналу електронного документа

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
Мін'юст
вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callcentre@ca.minjust.gov.ua,
themis@ca.minjust.gov.ua,
Web: http://www.minjust.gov.ua,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Нотаріальна палата України

вул. Хрещатик, буд. 6, оф. 5а,
м. Київ, 01001

office@npu.ua

Щодо розгляду листа

Міністерство юстиції розглянуло лист Нотаріальної палати України від 29.10.2026 № 52/4, зареєстрований в Мін'юсті 30.10.2026 за № 199170-33-26, стосовно «сприяння спрощенню процедури проставлення працівниками територіальних органів відповідних відміток у Журналах обліку при завершенні нотаріусами ведення Реєстрів в поточному діловодстві та реєстрації Реєстрів для використання у новому діловодному році» з врахуванням пропозицій, викладених у листі Нотаріальної палати України від 06.02.2026 № 6/6, та в межах компетенції повідомляє, що відповідь з порушених питань була надана листом Мін'юсту від 01.06.2026 № 80044/23151-33-26/8.3.1 (копія додається).

Додаток: на 4 арк.

Заступник Міністра **Олена ФЕРЕНС**

Згідно з оригіналом
головний спеціаліст
Управління забезпечення документообігу та контролю
МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

09.11.2026 Марина Рудницька

Рудницька Марина 486-89-60

СЕД АСКОД
Міністерство юстиції України
№ 168928/199170-33-26/8.3 від 09.11.2026
Підписувач Ференс Олена Миколаївна
Сертифікат 18DF2C9B93CEA20404000000DE64010082014A06
Дійсний з 14.10.2026 11:38:52 по 14.10.2027 11:38:52

паперова копія оригіналу
електронного документа

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
Мін'юст
вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callcentre@ca.minjust.gov.ua,
themis@ca.minjust.gov.ua,
Web: http://www.minjust.gov.ua,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Нотаріальна палата України

вул. Хрещатик, буд. 6, оф. 5а, м. Київ, 01001

office@npu.ua

Щодо розгляду пропозицій

Міністерство юстиції України розглянуло лист Нотаріальної палати України від 06.02.2026 № 6/6 з клопотанням «щодо необхідності вдосконалення питання внесення інформації про закінчення ведення нотаріусами Реєстрів для реєстрації нотаріальних дій у Журналах обліку реєстрів для реєстрації нотаріальних дій» та повідомляє.

Перш за все висловлюємо щиру подяку за приділену увагу Нотаріальної палати України до відносин, пов'язаних з веденням нотаріусами Реєстрів для реєстрації нотаріальних дій (далі – реєстр).

Мін'юст поділяє та підтримує позицію Нотаріальної палати України, що *«закінчені веденням реєстри є важливою складовою нотаріального діловодства, вони мають високу цінність для захисту прав та законних інтересів фізичних та юридичних осіб, які зверталися до нотаріуса за вчиненням нотаріальних дій».*

Зауважуємо, що виняткова значущість цього документа обумовлена, перш за все, тим, що реєстр є документом нотаріального діловодства, для якого законодавством встановлено постійний термін зберігання. На відміну від інших документів з тимчасовим, тривалим строком зберігання (які з часом підлягають знищенню) реєстр передається до Національного архівного фонду.

Варто підкреслити, що лише належним чином оформлений відповідно до вимог законодавства реєстр, забезпечить повноцінний захист прав та законних інтересів осіб, щодо яких вчинялась нотаріальна дія. Це має особливе значення, оскільки запис у реєстрі є доказом вчинення нотаріальної дії, а отже гарантією правового захисту навіть через тривалий час після її вчинення.

Разом з тим не можемо оминути увагою і те, що з однієї сторони Нотаріальна палата України констатує про відсутність законодавчих підстав для огляду реєстрів перед проставленням відповідних відміток у Журналах обліку реєстрів для реєстрації нотаріальних дій, з іншої сторони в наданих

СЕД АСКОД
Міністерство юстиції України
№ 80044/23151-33-26/8.3.1 від 01.06.2026
Підписувач Ференс Олена Миколаївна
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000D3A330007C5EDC00
Дійсний з 06.12.2024 10:52:46 по 06.12.2026 10:52:46

пропозиціях змін до Правила ведення нотаріального діловодства, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 22.12.2010 № 3253/5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.12.2010 за № 1318/18613 (далі – Правила), пропонується у додатку 26 до Правил у Журналі обліку реєстрів для реєстрації нотаріальних дій з 10 колонки у словах «Прізвище, ім'я, по батькові та підпис *нотаріуса* чи завідувача державної нотаріальної контори, *який надав реєстр для огляду*» прибрати слова «*який надав реєстр для огляду*», а з 11 колонки «Прізвище, ініціали та підпис уповноваженої посадової особи, *яка оглянула реєстр*» прибрати слова «*яка оглянула реєстр*».

При цьому, варто відмітити, що відповідно до частини першої статті 41 Закону України «Про правотворчу діяльність», який набрав чинності 20.09.2023 та вводиться в дію через один рік з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 № 2102-IX, нормативно-правовий акт може мати додатки, в яких розміщуються норми права, які неможливо викласти у стандартній формі, визначеній статтею 32 цього Закону, але які водночас не можуть бути врегульовані іншим нормативно-правовим актом.

Додаток до нормативно-правового акта є його невід'ємною частиною та має таку саму юридичну силу, як і відповідний нормативно-правовий акт.

Тобто відповідне твердження Нотаріальної палати України про відсутність правових підстав для огляду реєстрів перед проставленням відповідних відміток у Журналах обліку реєстрів для реєстрації нотаріальних дій не відповідає дійсності.

В контексті законодавчого регулювання обумовлених у листі відносин нагадуємо, що Законом України «Про нотаріат» (далі – Закон) поряд із визначенням системи органів і посадових осіб, на які покладено обов'язок вчиняти нотаріальні дії, загальних правил їх вчинення, закріплено правові механізми *державного регулювання нотаріальної діяльності, що реалізуються через систему контролю за організацією нотаріату*, який здійснюється Міністерством юстиції України та його територіальними органами.

Організація нотаріату – це система встановлених державою правових засад, вимог та правил, які забезпечують належне функціонування нотаріату як системи органів та посадових осіб, на які покладено обов'язок посвідчувати права, а також факти, що мають юридичне значення.

Одним із основних обов'язків нотаріуса, передбачених статтею 5 Закону, є ведення нотаріального діловодства відповідно до встановлених правил.

Згідно з положеннями частини першої статті 52 Закону про всі нотаріальні дії, вчинені нотаріусами, робиться запис у реєстрах після того, як нотаріус зробить посвідчувальний напис на документі або підпише документ, що ним видається. Запис у реєстрі є доказом вчинення нотаріальної дії.

Зазначеною статтею також встановлено вимоги щодо оформлення реєстрів. Так, реєстр повинен бути прошнурований, аркуші пронумеровані. Кількість аркушів у реєстрі повинна бути засвідчена підписом посадової особи відповідного територіального органу Міністерства юстиції України та його печаткою. Запис у реєстрі робиться чітко, розбірливо, із заповненням усіх граф,

передбачених за встановленою формою. Не допускаються підчистки, дописки, інші незастережні виправлення та запис олівцем.

При цьому частиною шостою вказаної статті Закону встановлено, що *порядок ведення реєстрів та їх форма встановлюються Міністерством юстиції України.*

Реалізуючи дискреційні повноваження Мін'юстом на реалізацію вищевказаної норми Закону у 2010 році затверджено Правила, розділ VII «Порядок ведення та заповнення реєстрів для реєстрації нотаріальних дій» яких в контексті саме порушеного питання Нотаріальною палатою України не зазнавав змін.

Так, пунктом 7.7 Правил встановлено, що *уповноваженою посадовою особою територіального органу Міністерства юстиції України у Журналі обліку реєстрів для реєстрації нотаріальних дій зазначаються* прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) нотаріуса, яким отримано Реєстр (при отриманні Реєстру завідувачем контори – для кого отримано Реєстр), дата реєстрації Реєстру, порядкові номери, під якими почато та закінчено запис нотаріальних дій у Реєстрі, підпис про отримання Реєстру, дата закінчення Реєстру тощо.

Відповідно до пункту 7.10 Правил *працівники територіальних органів Міністерства юстиції України*, відповідальні за облік реєстрів, *несуть персональну відповідальність за достовірність відомостей, унесених до Журналу обліку реєстрів для реєстрації нотаріальних дій.*

Начальники територіальних органів Міністерства юстиції несуть персональну відповідальність за належну організацію роботи з реєстрації реєстрів у Журналі обліку реєстрів для реєстрації нотаріальних дій.

У свою чергу, згідно з додатком 26 до Правил *до журналу обліку реєстрів для реєстрації нотаріальних дій працівником територіального органу Міністерства юстиції України вносяться* відомості, зокрема про: *номер нотаріальної дії, якою почато реєстр; номер нотаріальної дії, якою закінчено реєстр*; *прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) нотаріуса чи завідувача* державної нотаріальної контори, *який надав реєстр для огляду; прізвище*, ініціали та підпис уповноваженої посадової особи, яка оглянула реєстр. Крім того *у журналі обліку реєстрів для реєстрації нотаріальних дій проставляється підпис нотаріуса чи завідувача державної нотаріальної контори, який надав реєстр для огляду.*

Цілком очевидним є те, що внесення відповідних відомостей до журналу обліку реєстрів для реєстрації нотаріальних дій (аналогічно, як і проставлення у відповідному журналі підпису нотаріусом чи завідувачем державної нотаріальної контори, який надав реєстр для огляду) можливе лише за умови фізичної наявності реєстру у відповідного працівника територіального органу Міністерства юстиції України та за умови фізичної присутності особи, що проставлятиме власний підпис.

Таким чином, існуюча наразі процедура обліку реєстрів, у тому числі із застосуванням їх огляду, повністю відповідає вимогам законодавства та є необхідною складовою для забезпечення належного виконання посадовими особами територіального органу Міністерства юстиції повноважень, визначених статтями 2^1 та 52 Закону.

Зважаючи на викладене та враховуючи особливий правовий статус реєстрів, як документів нотаріального діловодства, записи в яких є доказом вчинення нотаріальної дії та гарантією захисту прав і законних інтересів осіб, щодо яких вчинялася нотаріальна дія, Мін'юст не підтримує зміни, запропоновані Нотаріальною палатою України до Правил.

Разом з тим вважаємо, що під час комплексного реформування сфери нотаріату, у тому числі із залученням цифрових інструментів для цілей ведення нотаріального діловодства, цілком очевидною є необхідність перегляду існуючої наразі процедури ведення та обліку реєстрів, що має зазнати змін.

Окреме здивування викликає висловлене Нотаріальною палатою України занепокоєння щодо дотримання працівниками територіальних органів Міністерства юстиції України нотаріальної таємниці, а також припущення, що переміщення реєстрів поза межі державної нотаріальної контори, робочого місця приватного нотаріуса є небезпечним, може призвести до пошкоджень, псування, втрати, викрадення під час транспортування та знищення.

Так, відповідно до частини третьої статті 8 Закону обов'язок дотримання нотаріальної таємниці поширюється також на *осіб, яким про вчинені нотаріальні дії стало відомо у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків* чи іншої роботи, на осіб, залучених для вчинення нотаріальних дій у якості свідків, та на інших осіб, яким стали відомі відомості, що становлять предмет нотаріальної таємниці.

За таких міркувань Нотаріальною палатою України в цілому може поставитися під сумнів державне регулювання нотаріальної діяльності, складовою частиною якого є здійснення контролю за організацією нотаріату, перевірки організації нотаріальної діяльності нотаріусів, дотримання ними порядку вчинення нотаріальних дій та виконання правил нотаріального діловодства.

В частині припущення, що переміщення реєстрів поза межі державної нотаріальної контори, робочого місця приватного нотаріуса є небезпечним, слід навести певні статистичні дані за 2025 рік, відповідно до яких нотаріусами України поза робочим місцем було вчинено 86 384 нотаріальних дій. Навряд чи потрібно нагадувати, що відповідно до законодавства під час вчинення нотаріальної дії за межами державної нотаріальної контори, робочого місця приватного нотаріуса, нотаріус зобов'язаний мати реєстр та відповідні нотаріальні документи, які ним посвідчуються чи видаються. То чи охоплюють наведені Нотаріальною палатою України припущення усі випадки переміщення реєстрів, чи тільки ті, які пов'язані з виконанням вимог Правил? Мін'юст готовий в контексті цього безпекового питання розглянути відповідні пропозиції від Нотаріальної палати України.

Заступник Міністра **Олена ФЕРЕНС**

Рудницька Марина 486 89 60

згідно з оригіналом
головний спеціаліст

09.11.2026